

SYDSLESVIGMAGASIN

**Digital-
dansk**

SIDE 2

**En stolt
statsborger**

SIDE 6

Statsborgerretsbevis
Alexander von Eitzen

Forbundsrepublikken Tyskland
14. september 1997

af 29. december 2020 fået dansk indfødsret (statsborgerret) med virkning fra den 5.
2021.

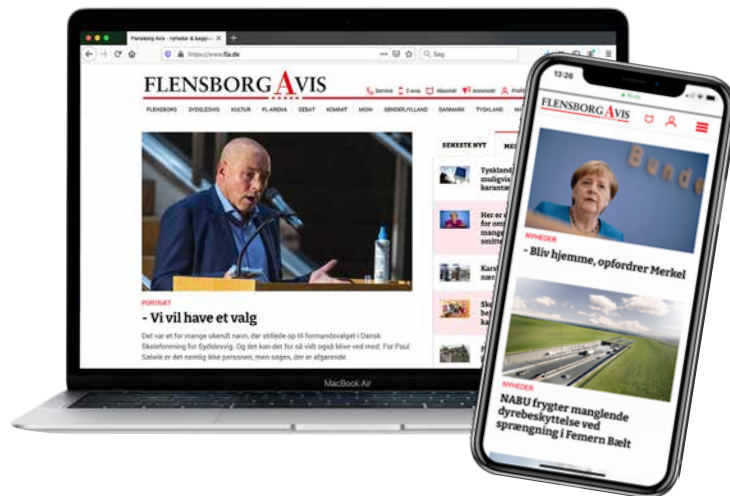
FLENSBORG AVIS

Matthias Tesdøge

INTERESSERET I TYSKLAND OG **GRÆNSELANDET?**

På vores hjemmeside sammenfatter vi de seneste nyheder om mindretallet og om Tyskland – på dansk. Og vi giver et blik på Danmark med sydslesvigske briller.

www.fla.de

FLENSBORG **A**VIS

... vi gør Danmark lidt større

10

NY MAND I LANDDAGEN

Christian Dirschauer overtager Flemming Meyers plads i Landdagen. På tysk handelsskole blev han bevidst om sin danskhed.

14

HOLDSPORT PÅ AFSTAND

Det er lidt af en udfordring at drive en håndboldklub, når man ikke må mødes. Og det hæmmer mulighederne for at bruge sporten til samvær på dansk.

18

ÅRSMØDER VIL VI HAVE

De danske årsmøder bliver kun aflyst, når det er besluttet forbudt at holde dem. I år bliver de uden optog og med beskåret program. Men de bliver holdt.

22

EU SAGDE NEJ

Trods over en million underskrifter på kravet, og selv om hver syvende i EU tilhører et nationalt mindretal, afviser EU-kommissionen at gøre noget for dem.

26

DANSK I TYSK FJERNSYN

NDR får pligt til at sende på dansk, frisisk og plattysk. Det fremgår af stationens nye kontrakt med de nordtyske delstater.

28

100 ÅRS DANSK KIRKE

Biskoppen i Haderslev reflekterer over fællesskabet mellem Folkekirken og dansk kirke i Sydslesvig siden 1920.

30

KØREPLANEN TIL BERLIN

SSW vedtager i løbet af foråret sit program til forbundsdagsvalget. Mindretalsrettigheder og relationer mod nord har top-prioritet.

32

MILLIONER TIL MUSEUM

Donationer fra A.P. Møller-Fonden og Augustinusfonden gør det muligt at bygge et nyt og tidssvarende museum ved Danevirke.

Laptop eller smartphone kan være der hvor man møder den danske kulturforening, mener Daniela Caspersen og Burkhard Klimm. Foto: Lars Salomonsen

Et nyt værktøj i kassen

Digitale arrangementer kan ikke erstatte det personlige kulturarbejde i Sydslesvigsk Forening, men de kan være et supplement, der tiltaler nye grupper af interesserede.

AF DANIEL DÛRKOP

Corona-pandemien er også en stor udfordring, når det handler om at give menneskerne i det danske mindretal meningsfulde kulturelle tilbud.

Sydslesvigsk Forening har igen de seneste måneder tilbudt flere digitale koncerter og teaterforestillinger og foredrag til sine medlemmer.

Sangerinderne Rikke Thomsen og Helene Blum, violinisten Harald Haugaard og jazz-saxofonisten Jan Harbeck har underholdt det sydslesvigske publikum foran skærmen ligesom Folketeatret med sin familieforestilling »Robin Hood«.

- Vi har fået rigtig mange gode tilbagemeldinger fra de medlemmer,

der har benyttet sig af vore digitale kulturtilbud, siger SSFs kulturkonsulent Nina Lemcke.

Grænser for digitalt

Men hvor det er forholdsvis nemt at tilbyde teaterforestillinger og koncerter online, er udfordringen langt større, når det gælder det »almindelige« foreningsarbejde i

de mange danske foreninger syd for grænsen.

- Digitale møder kan ikke erstatte det fysiske samvær i distrikterne, siger formanden for SSF i Husum og omegn, Daniela Caspersen.

Trods det mener hun, at det er vigtigt i disse tider at sende digitale kulturtilbud ud i kablerne.

- I november blev vi i de danske

foreninger og institutioner i Husum enige om, at organisere en digital julekalender, hvor alle foreninger og institutioner kommer med forskellige indslag, siger Daniela Caspersen.

Det blev til en julekalender med indslag fra små clips med luci-piger og sange til bageopskrifter.

- Det var et tilbud som medlem-

“

Medlemmerne var begejstrede for den digitale julekalender.

Er der noget nyt på SSFs facebook-side i dag?

Foto: Lars Salomonsen

Sydslesvigsk Forening Husum Amt
Vinterquiz 2021
Dagens tema er historie og geografi

?

Fra 1799 til 1852 var der to skoler, hvorfra man kunne tage en dansk navigatoreksamen. Hvor lå de?

A. København og Svendborg
B. Frederikshavn og Marstal
C. København og Tønning.

?

Svar senest 19:15 på husumquiz@syfo.de
Husk at angive medlemsnummer.

?

SSF Husum Amt sendte i hele februar en quiz ud over Facebook.

merne virkelig har været begejstret for, og for os, der producerede julekalenderen, var det godt at være aktive igen, siger Daniela Caspersen.

Kanalerne er der allerede

En stor fordel, når man skal organisere digital kultur er det, at det danske mindretal allerede nu har en række digitale kommunikationskanaler fra Famly, skoleforeningens forældrenet, til Facebook, som indslagene kan vises på. - Det er simpelthen nemmere at komme i kontakt med folk, siger Daniela Caspersen.

SSF i Husum amt har også netop afsluttet en digital quiz, hvor medlemmerne hver dag i februar kunne teste deres viden om Danmark og Sydslesvig. Hver dag blev

der udsendt et spørgsmål på SSFs Facebook-side og gevinsten er en lille ferierejse – når det igen er muligt.

- Og så er vores konsulent og nogle fra bestyrelsen lige for tiden i gang med at lave en digital skattejagt rundt i Husum, hvor man lærer om byens danske historie, siger Daniela Caspersen.

Når måske nye grupper

Burkhard Klimm er kasserer i SSF i Husum og omegn og arbejder til dagligt med digitale medier. For ham giver det digitale en ny dimension til det kulturelle arbejde.

- Det kommer ikke til at erstatte de andre møder, men digitale arrangementer kan være et godt supplement, siger han.

Han medgiver, at det digitale må-

ske ikke har første prioritet hos kernen af SSFs medlemmer, men det kan være spændende for nogle af de andre, mener kassereren.

- SSF kunne også tilbyde digitale kulturelle arrangementer som for eksempel den skattejagt, vi er i gang med til danske turister, der kommer til byen. Igennem digitale kanaler kan vi også komme i kontakt med de sydslesvigere, som er ude i verdenen, siger Burkhard Klimm.

Balancegang

Daniela Caspersen er enig:

- Nogle af de fysiske arrangementer vi laver, er ikke interessante for unge eller børnefamilier, her kunne vi tilbyde nye, digitale alternativer, siger hun.

For SSFs formand Gitte Hougaard-Werner er ildsjælene i Husum et godt eksempel på nytænkning i kulturforeningen.

- Det er en balancegang. Der kan ikke herske tvivl om, at det klassiske kulturarbejde ude i distrikterne er vores kerneopgave, siger hun.

Det personlige møde, mener formanden, er altafgørende for, at SSF kan formidle dansk sprog og kultur i Sydslesvig, og det foreningen heller ikke gå på kompromis med. Et online-møde har ikke det nærvær, som det fysiske fællesskab byder på.

- Vi savner fællessang og snakken henover bordet, siger Gitte Hougaard-Werner.

Hun er dog også opmærksom på, at Corona-pandemien har sat en digital udvikling i gang i hele samfundet.

- Den skal vi i foreningerne selvfølgelig være en del af. Det digitale er et godt supplement, siger hun.

“

Det digitale er et godt supplement.

Burkhard Klimm er klar over, at der er nogle, man ikke når med det digitale. Men måske når man nogle andre og nye.

Foto: Lars Salomonsen

- Det er en hjertesag at være dansk

Alexander von Eitzen tog beslutningen med det samme, da han hørte, at sydslesvigere kunne få dansk statsborgerskab. Det ville han have.

AF PETER HANSEN

- Det er helt naturligt at ønske sig, når man er vokset op i mindretallet, siger lærerstuderende Alexander von Eitzen om sit ny erhvervede danske statsborgerskab.

Han husker fra sin barndom, reaktionerne fra de andre – danske – børn i havnene, når familien var på sejlerferie langs Danmarks kyster.

- De kunne ikke greje, at "sådan en tysker" kunne tale dansk som de selv, og endnu mindre, at jeg sagde, det var fordi, jeg er dansk, siger Alexander von Eitzen.

På den anden side af Flensborg Fjord ligger Danmark, hvor Alexander von Eitzen studerer, og hvor han nu også er statsborger.
Foto: Lars Salomonsen

For det kunne man – mente børnene – ikke være, når man boede i Tyskland og bar tysk pas.

Men von Eitzen er dansk. Han medgiver, at nationaliteten ikke sidder i et dokument.

- Det er en hjertesag for mig, siger han igen.

Både og – men mest dansk

Hans farmor stammer fra Fyn, men er vokset op i Flensborg. Bedsteforældrene på mødrene side, stammer fra Niedersachsen.

- Derfor er jeg naturligvis både dansk og tysk. Jeg har både en bedstemor og en Oma, siger Alexander von Eitzen.

Og bedstemor er bedstemor, ikke Oma. Selv om hun har boet i Flens-

borg, altså i Tyskland størstedelen af sit liv.

- Jeg kan ikke huske nogensinde at have talt tysk med hende, selv om der er andre, det for os begge

“

*Bedstemor er
ingen Oma.
Hun er
bedstemor.*

virker mere naturligt at tale tysk med, siger han.

Der er også praktiske fordele ved at have dansk pas. Grænsepassage, skat og SU forventer Alexander von Eitzen bliver knap så bøvlet. Han husker også med gru hvor omstændeligt det var at oprette en nemID som tysk statsborger.

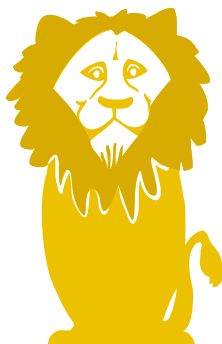
Men det var aldrig det afgørende. Selv om han ikke kan løbe fra også at have tyske rødder, stikker de danske dybere.

Et statsborgerskab er noget særligt

Alexander von Eitzen svarer uden betænkning ja på, om han også ville have søgt, hvis det havde været en forudsætning at opgive sit

Stats- borgerskab

I oktober 2020 fik i alt 2944 voksne tilkendt dansk statsborgerskab. 89 af dem var bosat i Sydslesvig. Danske Folkeparti og Nye Borgerlige stemte imod. Det Konservative Folkeparti undlod at stemme. Resten af Folketingets partier stemte for.

tyske statsborgerskab. Endogså selv om det ville have kostet ham stemmeretten til Forbundsdagen og den slesvig-holstenske landdag. Da en række af Folketingets partier i sommeren 2018 indgik en aftale om, at dansksindede sydslesvigere kunne få dansk statsborgerskab, hvis de opfyldte visse kriterier, vakte nogle af betingelserne en del polemik i Sydslesvig.

- Jeg var mest optaget af at krydse af, om jeg selv opfyldte dem, siger Alexander von Eitzen.

Og han er helt indforstået med, at der skal være nogle forholdsvis klare kriterier. For et dansk statsborgerskab kan man ikke bare kaste i grams til hvem som helst.

“

Der skal være klare kriterier.

Det dokument er dyrebart for Alexander von Eitzen.
Foto: Lars Salomonsen

Som dansksindet flensborger
lægger Christian Dirschauer
vægt på båndene til Danmark.
Foto: Rasmus Meyer

Mindretallets nye landdagsmedlem

Christian Dirschauer er siden 3. august 2020 nyt landdagsmedlem for Sydslesvigsk Vælgerforening, SSW. Han har taget over for Flemming Meyer, der er gået på pension.

AF RASMUS MEYER

- Når man er del af mindretallet og politisk engageret, er SSW det logiske valg.

Sådan lyder det fra Christian Dirschauer, der siden 3. august 2020 er SSWs nye medlem i Slesvig-Holstens parlament, Landdagen.

Christian Dirschauer rykker ind i

Landdagen for Flemming Meyer, der efter 11 år i parlamentet er gået på pension.

Han går midt i en valgperiode, hvilket betyder, at 39-årige Christian Dirschauer nu har omkring to år til at vænne sig til arbejdsgangen i Kiel.

“

Efter kun fire uger fik jeg et lovforslag igennem.

Landdagens talerstol er nu en del af Christian Dirschauers arbejdsliv.
Foto: SSW

- Det har dog ikke været svært indtil nu. Jeg kender mine gruppe-medlemmer, og vi er som oppositi-onsparti vant til at skulle forhandle med de andre partier. Derfor har jeg hurtigt lært dem at kende, siger Christian Dirschauer.

Den politiske hverdag kender han i forvejen fra sit erhverv, inden han blev professionel politiker. For Christian Dirschauer har i 20 år arbejdet med forvaltning. Blandt andet var han personalechef på rådhuset i Flensborg.

- Men nu er jeg lidt på den anden side af bordet. Jeg har før arbejdet med omsætningen af de politiske beslutninger. Nu er jeg med til at formulere lovforslag, siger han, og

tilføjer, at han allerede har opnået håndfaste resultater.

- Efter kun fire uger gik et lovforslag, som jeg har arbejdet på, igennem. Det føles godt, og man bliver lidt stolt over at kunne bevirke noget med sit arbejde, siger Christian Dirschauer.

Fokus på det sociale

Det nye landdagsmedlem Christian Dirschauer overtog de tre faste udvalg fra sin forgænger. Dermed er han nu SSW-landdagsgruppens ordfører for landbrug og miljø, erhverv og socialpolitik. Særligt sidste punkt er som skræddersyet til Christian Dirschauer.

Han har nemlig som Slesvig-Hol-

stens formand for fagforbundet Komba, der organiserer kommunalt ansatte, i mange år kæmpet for gode sociale betingelser på arbejdsmarkedet.

“

SSW er det eneste parti, der støtter mindretallet 100 procent.

Men også arbejdsmæssigt har arbejdet med lønmodtagernes vilkår fyldt meget, hvilket ifølge Christian Dirschauer passer fuldt ud til SSWs profil.

- SSW har en klar social vision. Vi tager emner op, der berører folk, og det føles godt, når man med sit arbejde er med til at forbedre levevilkårene for menneskene her i regionen, siger Christian Dirschauer.

Dansk mindretal hele vejen

Da jeg som 16-årig skiftede til en tysk handelsskole blev jeg meget bevidst om min danske identitet. Det betyder for mig, at jeg engagerer mig i mindretallets organisationer, lyder det fra Christian Dirschauer.

Derfor meldte han sig som elev ind i ungdomspartiet SSW Ungdom, hvor han også var formand. Han kom også ind i SSWs amtsforbund i Flensborg, hvor han i 1999 blev medlem af bestyrelsen. Han er en af partiets nuværende to næstformænd, og siden han læste i Kiel, har Christian Dirschauer også været medlem af Sønderjysk Arbejderforening, ligesom han er medlem af Sydslesvigsk Forening (SSF). Aktivitetsniveauet i de danske organisationer fejler ikke noget, men særligt SSW er en hjertesag for Christian Dirschauer.

- SSW er det eneste parti, der 100 procent støtter det danske mindretal. Godt nok er de andre parti-

er blevet bedre til at støtte os. Men dog kun når der er penge i kasserne, og når vi sætter mindretalsemner på dagsorden. Når økonomien er dårlig, og ingen tager mindretalsemner op, ser det straks anderledes ud. Derfor vil der også fremover være brug for os, siger Christian Dirschauer, der også er tilhænger af SSWs planer om at stille op til forbundsvalg.

- Som politisk parti skal vi selvfølgelig altid søge indflydelse.

Dansk tilknytning

Mindretallets tætte bånd til Danmark betyder særligt meget for Christian Dirschauer. Han har danske rødder, der går tilbage til før 1920, hvor hans tipoldefar og tipoldemor selvsagt stemte dansk. Tilknytningen til det danske præger også Christian Dirschaueres politiske virke. Det betyder blandt andet også, at han repræsenterer SSW i partipolitiske sammenhænge i Danmark. Han deltog for eksempel ved Venstres landsmøde og en af Socialdemokratiets partikongresser.

- Båndene til Danmark er eksistentielle for os som dansk mindretal. Når Corona-restriktionerne tillader det, skal vi tage fat på det igen. Vi skal holde fast i vores bånd, og vi skal knytte nye. Det glæder jeg mig til, siger den nybagte landagsmand.

“

Båndene til Danmark er eksistentielle.

Christian Dirschauer har haft tillidshverv i SSW i halvdelen af sit liv. Foto: SSW

Håndbold med håndspnit

I Dansk Håndboldklub Flensborg sætter pandemi-reglerne grænser, der gør det svært at bruge idrætten til at fremme det danske sprog.

AF LINN GROSSER

Jeg er frivillig i DHK, fordi de er som en familie. Det er vigtigt at være frivillig, fordi man hjælper klubben og man hjælper mindretallet med at styrke og holde gang i sporten, siger Pascal Stegle.

Den 27 årige Pascal Stegle kom til DHK for at prøve noget nyt, efter at han havde spillet hos en anden klub under SdU, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, hele sin ungdom.

Efter ét år i klubben, kom han ind i styrelsen og blev valgt til klubbens nye formand i januar 2019. Supplerende til arbejdet i styrelsen er han også træner for et af DHK's herrehold.

Som formand er Pascal ansvarlig for diverse møder, forsamlinger

samt for at holde kontakt til trænere og ledere.

- Jeg holder styr på, at håndbolden kan køre efter plan og lægger stor vægt på et godt og tæt samarbejde med hele styrelsen. Det er vigtigt for mig, at alle i klubben har det godt og jeg tager gerne imod ris og ros og er tilstede til de fleste kampe, siger Pascal.

Dansk Håndboldklub Flensborg

DHK Flensborg blev stiftet i 1979 og har omkring 200 medlemmer, der fordeles på forskellige ungdoms- og seniorhold. Klubben er en del af SdU, hører til i Idrætshallen i Flensborg og har deres bedste hold i den tyske Oberliga HH/SH og i Kreisoberliga.

Deres credo er, at der i DHK skal være plads til alle og det skal være sjovt at spille håndbold. Dette vil de leve op til ved hjælp af deres mange dygtige trænere, ledere og et tæt og gensidigt forpligtende samarbejde med den store forældregruppe. Uden forældrenes opbakning og frivillig indsats kan klubben ikke fungere.

“

*I DHK er vi
en familie.*

Tjark Dresler
i ilden for DHK.
Foto: Tim Riediger

Sidste briefing inden slaget.
Det foregår naturligvis på dansk.
Foto: Tim Riediger

andret Pascals rolle som formand.
- Den nye situation, har gjort, at man er meget mere OBS på, hvordan holdene kører, om de overholder reglerne og man er nødt til at kontrollere dem, siger Pascal Steg-le.

Aflyst

Hvert år omkring påske, er der fokus på klubbens ungdom. "DHK-pokalen" er den vigtigste ungdomsturnering for spillere fra u8-u17 med DHK's egne og flere gæstehold fra Danmark.
- At skulle aflyse vores største arrangement, var noget af det værste. Det er dét arrangement vi tje-

Da en ny hverdag sneg sig ind, gik det hurtigt og landsregeringen i Slesvig-Holsten meddelte, at idrætslige aktiviteter ikke længere måtte udøves.

Formandens nye roller

Så snart der var udsigt til lempelser, tog Pascal initiativet og samlede alle klubber der hører hjemme i Idrætshallen, med understøttelse fra SdU, for at udarbejde et fælles genåbningskoncept for dem alle. Sommermånederne kom med lempelser og det udarbejdede hygiejnekoncept kom i brug.
- I den periode hvor der måtte spilles, var jeg ansvarlig for hygiejnekonceptet og tilhørende persondataindsamling. Vi fik meget

ros for hygiejnekonceptet; både fra officiel side da de kontrollerede og fra tilskuernes side, der følte sig trygge ved at være i hallen, fortæller Pascal.

Tidernes forandring, har også for-

Inden nedlukningen var der jævnlig fælles træning i Flensburgs natur.
Foto: Tim Riediger

ner flest penge på og hvor der er fokus på vores ungdom. Både oplevelsen og indtægten mangler vi selvfølgelig nu, siger Pascal.

En del af turneringens indtægter bruges til at takke dens frivillige i løbet af året. Men ikke i 2020.

- Det var ikke muligt, at afholde sommerfest eller julefrokost og trænerne fik kun ti procent af deres løn, for at klubben kunne overleve, siger Pascal Stegle

Han er meget imponeret over og taknemmelig for træneres offervilje.

- Det viser engang mere, at vi i DHK er en familie, siger Pascal.

Håndboldens fremtid

- Mere end nogen sinde før, mangler børn deres sociale kontakter. Det at være i hallen, kaste bolde og komme af med energi sammen med kammeraterne. Det er synd for børnene, siger Pascal Stegle.

Ungdomsudviklingen er klubbens passion og den prøver alt for at få de unge væk fra computer og sofa.

- Vi sparer i småtingsafdelingen, giver ikke tilskud til tøj længere og har klaret det så godt vi kunne, siger formanden.

Klubben afventer og prøver alt for at holde foreningen i live!

- Vi kan jo hurtigt blive enige om, at sæsonen 2021 er droppet, siger Stegle.

Det er hans indtryk, at folk hænger i luften fordi der ikke kommer udmeldinger.

- Jeg spørger mig selv, kommer folk tilbage til halsporten? Kan man få tilskuere ind i en hal igen? Vi skal leve med denne virus, men hvor længe skal vi vente på, at der sker noget, undrer Pascal Stegle sig.

Han savner hallen, gutterne, sit hold og stemningen. Og der er også mange andre der gør det.

- Der skal være et lille lys i enden af tunnellen ellers stopper folk med sporten, siger Pascal Stegle.

Pascal Stegle blev formand for DHK i 2019.

Foto: Lars Salomonsen

“

Det er vigtigt at være frivillig - man hjælper mindretallet.

De store friluftsmøder indledes altid med optog gennem byen. Med hornmusik, masser af faner og masser af folk. Men ikke i år. Foto: Lars Salomonsen

Mindretallet holder fast i årsmøderne

De danske årsmøder 2021 gennemføres, men i nedjusteret form. Endnu en aflysning ville gøre for ondt.

AF RASMUS MEYER

I 2020, året der skulle være det danske mindretals store jubilæumsår, tvang Corona-pandemien mindretallet til at aflyse de danske årsmøder i Sydslesvig. En meget tung, men på det tidspunkt nødvendig beslutning.

Et år senere er pandemien der stadig, og det ser ud til, at den kommer til at ledsage os længe endnu. Derfor måtte mindretallet, navnlig arrangør Sydslesvigsk Forening, SSF, forholde sig til, hvad der skal ske med årsmøderne under pandemien. Beslutningen blev lagt i hænderne på SSFs hovedstyrelse, og der var enighed om, at der skal

holdes fast i årsmøderne. Det blev derfor besluttet, at årsmøderne 2021 gennemføres i weekenden den 28. til 30. maj. Det bliver dog i en meget nedskaleret form uden store friluftsmøder og uden optog.

Markering

De danske årsmøder i Sydslesvig har en meget lang tradition. I 1921, det vil sige blot ét år efter grænse-dragningen, holdtes årsmøderne for første gang. De startede som en politisk manifestation, hvor medlemmer af mindretallet markerede deres ståsted som danske i Sydslesvig.

De gik i optog gennem byerne, og de politiske taler var meget klare i spytet. I løbet af årene har den hyggelige folkefest-del af årsmøderne fået en større betydning. Arrangementerne, der fylder hele weekenden og holdes i hele landsdelen, er præget af hygge, kulturelle indslag, opvisninger og familier med børn.

Men samtidig har mindretallet i mere end 100 år holdt fast i årsmødernes oprindelse. Nemlig markeringen af det danske ståsted. Derfor holdes der fast i optog og i de politiske taler.

Netop den del tog medlemmerne

DE DANSKE ÅRSMØDER

www.syfo.de

www.årsmoesmer.de

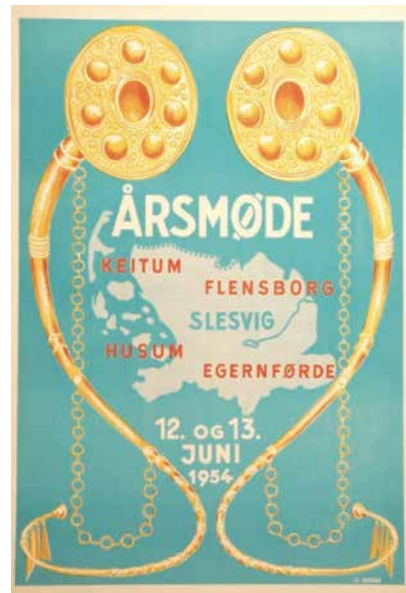
MARK
VJE

Årets plakater, som skulle have været sidste års, markerer både jubilæet og det royale besøg i 2019.

af SSFs hovedstyrelse højde for, da de besluttede at årsmøderne 2021 gennemføres. Medlemmerne af hovedstyrelsen valgte at tage udgangspunkt i de nuværende Corona-restriktioner.

Sjældent aflyst

At årsmøderne i 2020 ikke kunne gennemføres, har en historisk dimension. Ikke kun fordi årsmøderne i mindretallets jubilæumsår havde særlig betydning - og højstående politikere fra begge sider af grænsen havde givet tilsagn om

at ville deltage. Ser man på årsmødernes lange historie, er aflysninger yderst sjældne. I 1938 blev de aflyst på grund af smittefaren under en heftig mund- og klovesygeepidemi. Møderne i krigsårene 1943, 1944 og 1945 blev ligeledes aflyst. Forinden havde mindretallet holdt møderne i 1940, 1941 og 1942 som indendørsmøder. Men ellers har Årsmøderne været afholdt hver eneste år indtil 2020.

Motto og plakat

De danske årsmøder i Sydslesvig holdes i nyere tid altid under et bestemt motto. I år er det "Sprog, sang, mening, mod - det danske mindretal i 100 år".

Til hvert årsmøde hører også en plakat. I år har karikaturtegner

Timo Essner sammen med SSFs Årsmødeudvalg lavet plakaten. Den markerer både grænsedragningen 1920, SSFs runde fødselsdag samt Dronningens besøg i Sydslesvig 2019, som optakt til 100 års jubilæet i 2020.

Videomulighed

Årsmøderne har historisk betydning. Både for mindretallet, men bestemt også for Danmark. Derfor ønsker mindretallet at gennemføre dem i 2021, og derfor er gæster fra Danmark inviteret til at deltage. Det gælder også for talrige politikere, der er inviteret til komme med en officiel hilsen. Med mulige Corona-restriktioner i baghovedet er der lagt op til, at hilsnerne også kan overrækkes per video. Den

mulighed er der i en tid, hvor alle har vænnet sig til video-møder. Men netop denne tid har også vist, at et hyggeligt møde med kaffe på kanden er uundværligt.

“
Så længe
I holder
fast i os,
holder vi
fast i jer.

Årsmødeplakaterne er gennem årene et studie i såvel tidens design, som mindretallets udvikling.

EU vendte mindretallene ryggen

Skuffelsen var stor i de sproglige og nationale mindretal inden for EU, efter at Kommissionen i midten af januar nægtede at fremsætte nye lovforslag på baggrund af borgerinitiativet Minority Safepack. De folkevalgte var klar til det, men kommissærerne sagde nej.

AF JENS NYGAARD

Midten af januar 2021 var imødeset med spænding af de sproglige og nationale mindretal inden for EU. Efter otte års kamp skulle EU-Kommissionen endelig melde ud, hvad den havde tænkt sig at gøre i forhold til borgerinitiativet Minority Safepack, der havde indsamlet over en million støtteunderskrifter. Skuffelsen var derfor stor, da sva-

ret fra EU-Kommissionen tikkede ind den 14. januar. Der var en masse ord om, at mindretallene er nogle af de svageste grupper inden for EU. Men hvis man kiggede nærmere på de flotte ord, dækkede de over, hvad Kommissionen havde tænkt sig at gøre. Nemlig ingenting.

Det blev betonet, at der ikke ville komme nogle nye lovforslag, og

det stod sort på hvidt, at mindretallene faktisk ikke er EU's bord. Det er præcis det modsatte af, hvad EU-Domstolen nåede frem til i de to retssager, der måtte til, inden borgerinitiativet i det hele taget blev accepteret. Retten sagde klart, at de ni punkter alle lå inden for EU's jurisdiktion.

- Det er en stor skuffelse for os, lød det i et brev, som borgerkomiteen

Det var EU-Kommissionen under ledelse af den tyske Ursula von der Leyen, der besluttede ikke at gå ind på nogle af mindretallenes ønsker. Foto: Flensborg Avis

bag initiativet - med blandt andet dets formand, Hans Heinrich Hansen fra det tyske mindretal i Danmark - sendte til Kommissionen.

50 millioner

- De folkevalgte har støttet vort initiativ, mens teknokraterne blokerer, siger nordfriseren Bahne Bahnsen, der er en af de seks vicepræsidenter inden for FUEN.

Mindretals-sammenslutningen udtrykte sig lidt mere diplomatisk - men med samme indhold:

- Inden for EU må det repræsentative demokrati vige tilbage for holdninger inden for bureaukratiet, hedder det i et åbent brev fra FUEN.

Her kan man glæde sig over, at kampen har svejset mindretallene bedre sammen end tidligere. Og

“

Det er en stor skuffelse.

Borgerinitiativet blev søsat under FUENS kongres i 2013 i Sydtyrol - men det viste sig, at der skulle en lang og stenet vej til frem mod et magert resultat. Foto: Flensborg Avis

det er ikke nogen lille gruppe, EU på denne måde har skubbet fra sig. Det skønnes, at mellem 40 og 50 millioner mennesker inden for EU hidrører fra et sprogligt eller et nationalt mindretal. Det er lige så mange, som der eksempelvis bor i Spanien.

“
*Bureaukratiet
har trynet det
repræsentative
demokrati.*

Minority Safepack var det femte borgerinitiativ, der kom hele vejen igennem den besværlige proces. Og fælles for alle fem er, at de har fået ingenting eller næsten ingenting ud af det

Konsekvenser

- Det er en kendt sag, at mindretalene traditionelt har været meget pro-europæiske. Det har vi frisure også været - tilhængere af et demokratisk Europa. Det er en holdning, som får et skud for boven her, siger Bahne Bahnsen.

Han er enig med generalsekretæren i Sydslesvigsk Forening, SSF, inden for det danske mindretal, Jens A. Christiansen, i, at det slet ikke havde været nødvendigt med

Borgerinitiativet fik blandt andet støtte fra den slesvig-holstenske ministerpræsident, Daniel Günther, der her ses flankeret af FUEN-vicepræsident Gosta Toft (t.v.) og SSWs gruppeformand i Kiel, Lars Harms.

Foto: Flensborg Avis

ret meget fra EU-Kommissionen for i stedet for fjendskab at have fået et godt forhold til mindretalene:

Bange

lagttagere har flere bud på, hvorfor svaret fra EU-Kommissionen blev så nedslående for mindretalene:

- Mit bud er, at EU-Kommissionen er bange for at skaffe sig selv problemer på halsen, hvis den gennemfører nogle af de krav, der er indeholdt i Minority Safepack, siger Herbert Dorfmann, der er valgt til EU-Parlamentet i Sydtyrol i Italien for det tysktalende mindretal. Sydtyrol er et område med et udstrakt selvstyre.

“
*Bedre rettigheder
 til mindretallene
 ville hæmme
 separatismen.*

Men i mange EU-lande, også store, som Frankrig og Spanien, er man bange for regionale bevægelser, fordi man frygter, at de vil gøre krav på selvstændighed eller i det mindste på et udstrakt selvstyre Dorfmanns bedømmelse peger imidlertid i den modsatte retning. Han mener, at hvis man sikrer mindretallene bedre forhold og mere

Formanden for den borgerkomite, der tegner ansvarlig for Minority Safepack, er sønderjyske Hans Heinrich Hansen.

Foto: Flensborg Avis

medindflydelse, vil resultatet i stedet være, at der ikke vil være så mange tendenser til separatisme.

Ønsker tv på eget sprog

- Så vil mindretallene ofte være mere tilfredse og ikke i så høj grad arbejde for selvstændighed, siger Herbert Dorfmann. Han taler på baggrund af de erfaringer, som

er blevet gjort i Sydtyrol - og han peger på mindst ét område, hvor Kommissionen uden de store problemer kunne have vist velvilje.

Mindretallene efterlyser nemlig at kunne se TV-udsendelser på deres eget sprog - blandt andet i grænse-regioner. Det bliver ofte forhindret på grund af loven om ophavsret, den såkaldte geoblocking. Hvis Kommissionen havde lovet at arbejde hårdt for at få en fælles EU-copyright, så ville mindretallene have takket dem.

Modbevægelsen er allerede i fuld gang. Mindretallene overvejer retsligt at klage over EU-Kommissionens inaktivitet, og fra det lokale parlament i Frisland i Holland er der udgået en mistillidserklæring til Kommissionen. Opfordringen er, at andre parlamenter tilslutter sig denne.

Der blev blandt andet samlet underskrifter ind i Flensborg.
 Foto: Flensborg Avis

Tysk TV-station skal sende på dansk

Der skal fremover også tales dansk og frisisk på den nordtyske TV- og radiostation, NDR. Det fremgår af den nye kontrakt mellem stationen og delstaterne, Hamburg, Niedersachsen, Slesvig-Holsten og Mecklenburg-Vorpommern.

AF PETER HANSEN

Den slesvig-holstenske ministerpræsident, Daniel Günther fik indføjet hensyn til mindretals- og regionalsprog i NDRs nye kontrakt med delstaterne.

- Det er en naturlig følge af regeringens sprogpoltiske handlingsplan, siger den slesvig-holstenske regeringstalsmand, Peter Höver.

Nok er formuleringen forsigtigt, at der "skal tages hensyn til regional- og mindretalssprog".

Men det er ifølge SSWs landdagsmand, Lars Harms langt mere, end der før stod.

Da hed det blot, at stationen skulle være opmærksom på de ikke-tyske folkegrupper i Nordtyskland.

- Det kunne jo klares ved blot – på tysk – at fortælle, at nu havde de danske holdt årsmøder, siger Lars Harms.

Sproget skal tales – ikke kun omtales

Med den nye formulering kommer man – mener han – ikke uden om, at der skal tales dansk, frisisk og plattysk i nogle udsendelser.

- Det kunne for eksempel være, at

timenyhederne en gang om dagen blev sendt på disse sprog, siger Lars Harms.

Sprogkravet gælder både for radio- og TV-udsendelser. Lars Harms

“

*Vi forventer
at det vil kunne
ses og høres.*

mener, at netop TV giver de allerbedste muligheder.

- Der kan man lade nogen tale dansk eller frisisk og sætte tyske undertekster på, siger han.

Den slesvig-holstenske regerings talsmand, Peter Höver, bekræfter, at regeringen lægger vægt på, at mindretals-sprog kommer til at fylde mere i NDR.

-Det er i overensstemmelse med vor sprogpoltiske handlingsplan, siger han.

Afventer ratificering

Endnu ligger den nye kontrakt som et forslag, de fire regeringsledere er blevet enige om, men den forventes endeligt ratificeret af deres parlamenter i løbet af marts.

Det er i hvert fald hvad både Lars Harms og Peter Höver forventer.

Fremover vil Schleswig-Holstein-Magazin måske skulle sende delvist på dansk. Fra NDRs webside.

Hos NDR har man dog ikke tænkt sig at foretage sig noget, før kontrakten er ratificeret, meddeler mediehusets talskvinde, Lara Louwien.

Hun lader videre forstå, at NDR allerede nu "regelmæssigt beretter

om såvel det danske mindretal i Tyskland som det tyske i Danmark". At den nye kontrakt sandsynligvis vil indeholde en pligt til også at gøre dette på mindretallenes sprog, kommenterer hun ikke.

Sydslesvigsk Forenings formand, Gitte Hougaard-Werner kunne sagtens forestille sig, at mindretallene blev en mere naturlig del af programfladen.

Hun nævner DR P4-Syd som et godt eksempel.

SSF-formanden er ganske enig i Lars Harms' udlægning, at den nye tekst indebærer en pligt til at sende på dansk.

- Det er en afgørende forskel, som vi forventer, bliver at se og høre, siger hun.

Lars Harms peger på sprogravet som en væsenforskel i den nye kontrakt. Foto: Lars Salomonsen

100 år med dansk forkyndelse

Dansk Kirke i Sydslesvig har i 100 år været forbundet med Folkekirken i Danmark.

AF MARIANNE CHRISTIANSEN, BISKOP, HADERSLEV STIFT

Det er 100-års jubilæernes tid i Grænselandet. I år fejres 100-året for Dansk Kirke i Sydslesvig og næste år kommer turen til Haderslev stift, som blev dannet som følge af Genforeningen i 2020. Ind til da havde Nordslesvig og Sydslesvig hørt sammen i Slesvigs stift.

I anledning af disse to 100 års jubilæer har Haderslev stiftsråd fået maleren Jacob Herskind til at "kortlægge" både Haderslev stift og Sydslesvig på to store malerier, som han tilsammen har kaldt "Centurium". De fremstiller Syd-

slesvig og Haderslev stift som adskilte og dog forbundne.

Tilsammen giver de et billede dels af Dansk kirke i Sydslesvigs betydning som brobygger, dels af forbundetheden mellem Sydslesvig og Haderslev stift.

Forbundet og dog sin egen

Dansk Kirke i Sydslesvig er en helt særegen kirkedannelse, der er sin egen og samtidig forbundet med folkekirken gennem præsternes ansættelsesforhold i Folkekirken og tilsynet fra en af folkekirkens

Carl Wulff Noack var den første danske præst, der blev udsendt til Sydslesvig. Han blev senere bisp i Haderslev.
Foto: Haderslev Lokalkiv

biskopper. For folkekirken er der en stadig inspiration at hente i Sydslesvig.

Først når noget bliver u-selvfølgerligt, får man for alvor øje på betydningen af det. Vi kan lære af de beslægtede, men lidt anderledes måder, kirkelivet leves på syd for grænsen.

Og dertil kommer, at DKS udgør en vigtig brobygning til vores tyske nabo Nordkirche. Navnlig de senere år har DKS været en del af en bevægelse fra spændingsfyldt sameksistens til venskab – synligt

udtrykt i den Dansk-Tyske Salmebog fra 2015.

Helt fra begyndelsen har Dansk Kirke i Udlandet (nu Danske Sømands- og Udlandskirker) sendt danske præster til Sydslesvig – fra 1950 og fremefter udgjorde de størstedelen af de udsendte præster.

I 1921 udsendte Dansk Kirke i Udlandet den første præst til Flensborg, nemlig Carl Wulff Noack, som senere blev Haderslev stifts biskop i årene 1936-1955, og i den periode deltog i præsteansættelserne i Dansk Kirke i Sydslesvig.

Tilknyttet stiftet

Senere overgik tilsynet til DKUs præsident, som altid var en biskop. Da man i 2006 bad om en indstilling fra Sydslesvigs Kirkeråd af, hvem der skulle overtage hvervet, pegede man på Haderslevs biskop Niels Henrik Arendt og i 2010 blev tilsynet med de danske menigheder og præster i udlandet formaliseret ved en kongelig resolution, der lagde tilsynet med Dansk Kirke i Sydslesvig hos den til en hver tid siddende biskop over Haderslev stift. I den forbindelse ønskede DKS' kirkeråd, at menighederne i Sydslesvig kunne sikres "en passende indflydelse ved kommende bispevalg i stiftet". Det ønske er dog endnu ikke blevet opfyldt.

I det daglige består forbindelsen hen over grænsen blandt andet ved fællesskab og teologisk ud-

veksling mellem præsterne; venskabsmenigheder; Sydslesvigprovsten er en del af provstekollegiet i Haderslev stift, menighedsrådene inviteres til stiftets arrangementer. Adskilt, men dog forbundne lever folkekirken og Dansk Kirke i Sydslesvig sammen. Og jeg kan kun opfordre alle til at besøge Sydslesvig og gå i kirke, hvad enten kirken er en skolestue, et forsamlingshus, en tysk sognekirke eller en af de fine kirkebygninger, som er blevet bygget igennem de 100 år. Mangfoldigheden i Dansk Kirke i Sydslesvig er en berigelse for os alle.

I Sydslesvig må kirkelivet ofte finde sted i forsamlingshuse eller skoler. Her Ejderstedpræsten Torben Mølgaard Jørgensen med konfirmanderne Jost Berg og Merve Ranneck, som blev konfirmeret på Uffe-Skolen i Tønning. Foto: Kerstin Pauls

“

Vi kan lære af det liv, kirken fører syd for grænsen.

- Mindretalspolitik er vores identitet

SSW er ved at have sit valgprogram til Forbundsdagen klar. Udkastet behandler allehånde politiske emner, men mindretalspolitik og det dansk-tyske samarbejde står forrest. Og det er udtryk for en bevidst prioritering, fastslår partiets landssekretær, Martin Lorenzen.

AF PETER HANSEN

Tysklands mindretalspolitik og Tysklands relationer til Danmark har prioritet i SSWs forbundspolitiske valgprogram.

Ikke alene fylder disse emner godt en femtedel af programmet, de er også placeret forrest, og det er et bevidst valg.

- Mindretalspolitik og relationerne til Danmark er vores identitet, siger Martin Lorenzen, SSWs landssekretær.

Han gør det klart, at SSWs hovedformål med at stille op til Forbundsdagen er at få mindretalspolitik mere på dagsordenen. I dag er

der – mener SSW – forbundsdagsmedlemmer, som dårligt ved, at der er nationale mindretal i Tyskland.

SSWs beslutning om at kandidere har i sig selv fået nogle til at få øjnene op for mindretallene. SSW har i årevis forlangt, at man – uden selv at skulle betale for oversættelser – skulle have lov at aflevere selvangivelse på dansk og at aflevere akter til retssager på dansk.

- Nu begynder andre partier også at antyde, at det måske kunne være rimeligt nok, siger Martin Lorenzen.

Fra mindretalspolitikken bevæger udkastet sig via et kapitel om dansk-tyske relationer over i mere almene politiske emner som bolig-, social-, arbejdsmarkeds- og sundhedspolitik.

Uddannelser skal gælde i nabolandet

SSW vil i Forbundsdagen arbejde for, at danske og tyske uddannelser ligestilles. Altså at en dansk lærereksamen eller et dansk svendebrev er gyldigt i Tyskland.

Mindretalspartiet har aldrig været begejstret for den danske græn-

Forbundsagens plenarsal. Måske indtages en af de tomme pladser næste år af en fra det danske mindretal. Foto: Forbundsagen/Simone Neumann

sekontrol, og endnu mindre for, at Danmark og Tyskland har forskellige regler for, med hvilket ærinde og hvor længe, man for tiden må besøge nabolandet.

- En grænsekommision med deltagelse fra Danmark, Tyskland og Slesvig-Holsten kunne have fremmet dialogen og hjulpet til overskuelige og koordinerede regler, mener Martin Lorenzen.

SSW har traditionelt slået på, at man i Tyskland burde lade sig inspirere langt mere af danske og nordiske politikmodeller. Martin Lorenzen har ved en tidligere lejlighed sagt, at "Velfærd er ikke venstreorienteret. Det er skandinavisk."

Den holdning præger også programudkastet. Blandt andet vil

SSW bort fra de private sygekasser, der i dag står for sygesikringen i Tyskland.

Dansk model – og dog

På et enkelt punkt kniber det dog med at følge de danske normer. SSW vil have en lovfæstet mindsteløn på 13 euro.

Lovgivning om løn er noget, mange i Danmark rynker på næsen ad. Men man må tage forskellige forudsætninger i betragtning, påpeger Martin Lorenzen.

- I Danmark har man en stærk fagbevægelse og en høj organisationsprocent. Så bør den slags naturligvis klares af arbejdsmarkedets parter. I Tyskland hvor kun

omkring 30 % er i fagforening, er man nødt til at lovgive mod løndumping, siger han.

“

I Tyskland må man lovgive mod løndumping.

Programmet forventes vedtaget på et landsmøde i løbet af foråret, hvor SSWs spidskandidat til forbundsagsvalget også vil blive fundet.

Martin Lorenzen er en af arkitekterne bag programmet.

Foto: Lars Salomonsen

Mindretallet får et nyt museum

Danmarkshistoriens største fortidsminde får nye rammer, der er Danevirkes status som UNESCO-verdenskulturarv værdige.

AF RASMUS MEYER

A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal stiller 60 millioner kroner til rådighed til opførelse af et moderne museum på 2000 kvadratmeter ved Danevirke i Sydslesvig. Augustinus Fonden bidrager med 13. millioner kroner til etablering af en ny museums-pædagogisk tidssvarende udstilling. Museet bygges af Sydslesvigsk Forening, SSF, der hidtil har drevet et mindre museum ved det legendariske danske grænseanlæg. Projektet indebærer et samarbejde mellem Folketinget og delstatsregeringen i Slesvig-Holsten. De støtter driften af det nye museum

med hver en million kroner om året. Driftstilskuddet var en forudsætning for fondenes donationer.

Symbol med ny betydning

- Det er en stor gave for SSF, for mindretallet, men også for flertalsbefolkningen i grænselandet. Danevirke er et enestående stykke af Danmarkshistorien, siger SSFs formand, Gitte Hougaard Werner.

Det er en stor gave for SSF.

Hun understreger, at det netop i 100-året for grænsedragningen i 1920 også har været et historisk signal, at Folketinget og delstatsregeringen i Slesvig-Holsten går sammen om at sikre driften af det nye museum. De bidrager med hver en million kroner om året til de øgede driftsomkostninger for et nyt, større museum med mere personale.

- Danevirke er Danmarks første sydgrænse og har i uendelige tider været symbolet på det, der skilte danske og tyske. Så det er et stærkt udtryk for, at vi i dag lever fredeligt sammen og sammen tager vare om Sydslesvigs kulturarv,

Lars Erik Bethge glæder sig til at vise rundt i en tidssvarende udstilling. Foto: Rasmus Meyer

Den nuværende museumsbygning skal rives ned.

Foto: Tim Riediger

mener Gitte Hougaard Werner.

- Dette er frugten af års arbejde. Idéen har været der i lang tid. Den opstod for mere end et årti siden omkring museet, der dengang blev ledet af arkæologen Nis Hardt, siger generalsekretær Jens A. Christiansen, SSF.

En omstændelig proces

SSF har taget tråden op og arbejdet målrettet på sagen i efterhånden en hel del år.

- Men det tog sin tid, indtil alle planeter stod i den rette konstellation, siger Jens A. Christiansen.

Han er særdeles glad for, at SSF med et nyt Danevirke Museum kan leve op til de forpligtelser, den ret nye UNESCO-status medfører.

- Med et nyt museum kan vi i højere grad leve op til forventningerne i øjenhøjde med Danevirkes partnermuseer i Hedeby og på Gottorp Slot, siger generalsekretæren.

Alene projekteringen af det nye museum er lidt af en udfordring.

Der skal tages højde for UNESCOs krav til verdensarvsområder, og arealet er også fredet som fortidsminde.

Voldanlæggets historie var længe museets hoved-udstilling.

Foto: Tim Riediger

Desuden ligger det ved et naturbeskyttelsesområde.

Derudover vil der skulle foretages arkæologiske udgravninger på grunden, efter at den gamle bygning er revet ned, og inden man bygger nyt. Ingen kan lige nu forudse, hvad man finder, og hvor længe det varer.

Men selv om processen kan trække ud, og det hidtidige museum skal rives ned undervejs, behøver Danevirkes besøgende ikke at frygte et tomrum på stedet.

- Vi vil etablere en mellemløsning på stedet med et center, hvor gæster fortsat kan få informationer, booke rundvisninger og meget mere, lover Lars Erik Bethge.

Nye udstillingsmuligheder

Netop samarbejdet med andre museer er grundlag for den fornyelse af museet, som Danevirke Museum nu står overfor, understreger dets leder Lars Erik Bethge.

- Når vi går i gang med at udvikle den nye Danevirke-udstilling sammen med en udstillingsmager, kan vi trække på den historiske og arkæologiske ekspertise, vore partnere har, siger han.

Museumslederens ambition er at udvikle en ny udstilling, der gør museet til det ideale supplement til et besøg i den Arkæologiske

For en halv snes år siden etableredes en udstilling om mindretallets historie. Foto: Tim Riediger

Park, som sammenfatter en række af det historiske anlægs største højdepunkter fra 500-tallet til 1864.

- Vore gæster skal på museet opleve det, de ikke længere kan se i parken. For eksempel hvordan en 7 meter høj og 4 meter lang Valdemarsmur af teglsten midt i et Hedelandskab har virket på menneskene i middelalderen, siger Lars Erik Bethge.

Det skal gøres med moderne elektroniske virkemidler men også med analoge rekonstruktioner, der giver et sanseligt indtryk af, hvor imponerende de enkelte dele af Danevirke må have virket i deres samtid.

“

Man kan også booke rundvisninger i byggeperioden.

- Desuden vil vi med en moderne museumsbygning for første gang have mulighed for at udstille de fund, arkæologer fra Slesvig-Holsten og Danmark har gjort i og omkring volden, siger Bethge.

lejrskole kursuscenter eventyr...

Spejdgården Tydal er en flot, gammel udflyttergård fra 1863, der siden 1963 er hjemsted for det danske spejderkorps i Sydslesvig.

Tydal er samlingssted for spejdere fra nord og syd, lejrskoler og kurser, samt et mødested for organisationer og foreninger.

40 senge fordelt på 1-, 2-, 3- og 5- personers værelser, 4 spejderhytter med i alt 36 sengepladser og teltpladser for op til 800 personer, gør stedet så velegnet til små og store arrangementer.

Det bedste er dog Tydals dejlige beliggenhed ved Trenen i det naturskønne og fredede Trenedal.

www.tydal.de

Spejdgården Tydal, Tüdal 1, D-24852 Eggebek
+49 4609 91030 · tydal@sdu.de

www.SdU.de

  @sdusydslesvig | #fritidmedindhold

Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger

Lejrskole- eller kursusophold ved vadehavet?

Tag på opdagelse i UNESCO-verdensnaturarven vadehavet.

Oplev UNESCO-verdenskulturarven med ”Danmarks fødselsattest” Danevirke og vikingetidens metropol Hedeby eller se nogle af Danmarkshistoriens betydeligste fund på Gottorp Slot.

Slap af ved nogle af vadehavets fineste strande.

Bo i enestående historiske omgivelser fra 1600-tallet.

Læs mere om mulighederne for skoler og private grupper på www.skipperhuset.de

Am Hafen 30
D-25832 Tönning

Booking og nærmere oplysninger

Peter Hansen
tlf. 0049 4841 2612
ph@syfo.de

Skipperhuset

SYDSLESVIGMAGASIN

MARTS 2021

Sydslesvig Magasin er et fællesprojekt mellem Sydslesvigsk Forening (SSF), det danske mindretals kulturelle hovedorganisation, Flensborg Avis, der er mindretallets dagblad, Dansk Kirke i Sydslesvig (DKS) og Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU).

Magasinet bliver sendt til en række beslutningstagere og meningsdannere i Danmark.

Vi stræber efter at lave et magasin, der giver danske i Danmark et billede af vilkårene for de danske i Tyskland.

Udgiver:
Flensborg Avis

Ansv. chefredaktør:
Jørgen Møllekær

Redaktion:
Jens Nygaard,
Rasmus Meyer,
Peter Hansen,
Linn Grosser,
Hasse Neldeberg Jørgensen,
Jens A. Christiansen

Layout:
Eyla Boysen

Trykt på miljøcertificeret papir.

Sydslesvigsk Forening
Dansk Generalsekretariat
Norderstr. 76
24939 Flensborg

Post til:
Postfach 2664
24916 Flensborg

Telefonnr. & mailadresse:
0049 461 14408 122
info@syfo.de

www.syfo.de

FLENSBORG AVIS

www.fla.de

www.sdu.de

www.dks-folkekirken.dk

